

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/28/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718205121
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6718205121.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočičkovej a sudcov JUDr. Amy Odalošovej a Mgr. Kataríny Katkovej, vo veci starostlivosti o maloletú P. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpenú kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov matky: W.. S. V., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom I. XXXX/X, XXX XX X. a otca: W.. P. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom I. XXXX/X, XXX XX X., t. č. Z. na výkon väzby a Z. na výkon trestu odňatia slobody, T. 7, XXX XX J. Bystrica, v konaní o udelenie súhlasu namiesto otca maloletej na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej, o odvolaní otca maloletej proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 8P/15/2018-112 zo dňa 24. 04. 2019 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd nahradil súhlas otca maloletej P. O. so zmenou priezviska maloletej P. O., nar. XX. XX. XXXX na priezvisko V.. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa ustanovenia § 52 zákona č. 161/2015 Z. z., Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol, že matka maloletej P. O. sa návrhom podaným na Okresný súd Zvolen domáhala, aby súd udelil namiesto otca maloletej súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej P. O. na priezvisko V.. Svoj návrh odôvodnila tým, že otec maloletej sa dňa 20. 02. 2017 dopustil závažného zločinu vraždy v štádiu pokusu voči matke maloletej za prítomnosti samotnej maloletej, za čo bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 1Tk/3/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 4To/1/2018. Rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 5P/2/2017 zo dňa 29. 08. 2017 bolo manželstvo matky a otca maloletej rozvedené. Následne po rozvoде manželstva si matka maloletej zmenila priezvisko na svoje rodné priezvisko a v súčasnosti používa priezvisko V.. Zmenu priezviska maloletej odôvodnila matka maloletej tým, že zmena priezviska je v záujme maloletej, pretože na to existujú dôležité dôvody a je to zároveň vôľa maloletej. Uviedla, že o zmenu priezviska požiadala aj sestra maloletej P. a to plnoletá dcéra Lucia. Pre maloletú P. je vhodné, aby používala v budúcnosti rovnaké priezvisko ako jej matka a staršia sestra a aby prestala používať priezvisko otca, ktorý sa dopustil závažného zločinu voči svojim blízkym. Matka maloletej nie je v kontakte s otcom maloletej, nevie v ktorom ÚVTOS je toho času umiestnený a nemá silu s ním po tom všetkom komunikovať. Vie, že otec maloletej je bojovne voči nej nastavený a nikdy by so zmenou priezviska maloletej nesúhlasil.

1.2 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že z písomných vyjadrení otca maloletej, ktorý sa v súčasnosti nachádza v ÚVV a v ÚVTOS Banská Bystrica je zrejmé, že otec maloletej sa prakticky žiadnym spôsobom (hoci vo svojich podaniach obšírne popisuje rôzne

skutočnosti) nezaobrá podstatou tohto konania a dôvodmi, pre ktoré si jeho dcéra - maloletá P. chce zmeniť priezvisko O. na V.. Vo svojich podaniach uvádza, že má svoje dcéry rád, chce s nimi dobre vychádzať, avšak na druhej strane sa správa v rozpore s týmto tvrdením, keď chce podať na ich matku ako aj na ich starú matku, s ktorými toho času deti žijú trestné oznámenie, v dôsledku čoho sú vyjadrenia otca maloletej protichodné. Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že zo zápisnice spísanej dňa 20. 02. 2019 dožiadaným Okresným súdom Banská Bystrica v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica o výsluchu otca maloletej zistil, že otec maloletej nesúhlasí so zmenou priezviska maloletej, pričom dôvody napísal vo svojom liste. Maloletú videl naposledy v deň toho nešťastia, ktoré sa stalo. Od vtedy sa snažil o kontakt s maloletou, písal jej listy, ale ona s ním nekomunikuje. Na narodeniny a meniny vždy posielala dcéram pozdravy prostredníctvom svojich rodičov, ale rodičia mu povedali, že deti si jeho pozdravy nechcú prevziať. Ďalej uviedol, že obidve deti sú ovplyvňované zo strany matky, ako aj jej rodiny a tiež to, že by sa chcel na základe nejakej dohody alebo konfrontácie domôcť svojej pravdy. Z vyjadrenia matky maloletej okresný súd zistil, že trvá na svojom návrhu, podľa nej je v záujme maloletej, aby súd návrhu v celom rozsahu vyhovel. Okresný súd tiež poukázal na to, že zo správy kolízneho opatrovníka maloletej vyplýva, že je potrebné prihliadať na vyjadrenie maloletej. Zo správy kolízneho opatrovníka týkajúcej sa pohovoru s maloletou okresný zistil, že tento pohovor sa konal bez prítomnosti matky, pričom maloletá uviedla, že je za zmenu priezviska, chce sa volať ako mamina a s otcom už nechce mať nič spoločné. Jej túžbou je, aby ona, mama a sestra mali rovnaké priezviská V.. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že sa pridrižiava správy zo šetrenia pomerov, ktorá bola urobená bez prítomnosti rodičov a vzhľadom na vyjadrenie maloletej navrhuje vyhovieť návrhu, pretože uvedený návrh na udelenie súhlasu so zmenou priezviska maloletej je v záujme maloletej.

1.3 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku poukázal na ustanovenie § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. (Zákon o rodine), ďalej na ustanovenie § 35, § 43 Zákona o rodine, na ustanovenie § 4 ods. 1 a 2 a na ustanovenie § 11 ods. 3 písm. a) zákona č. 300/1993 Zb. a uviedol, že vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa konajúci súd predovšetkým musí brať do úvahy okolnosti toho ktorého konkrétneho prípadu s prihliadnutím na záujmy maloletého dieťaťa a na jeho vyjadrenie s ohľadom na vek tohto dieťaťa, pričom zdôraznil, maloletá bude mať 14 rokov a jednoznačne sa vyjadrila, že sa chce volať tak ako jej matka a aj jej sestra a to V.. Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku zároveň poukázal na to, že aj zo samotného trestného rozsudku v rámci popísaného skutku vyplýva, že negatívny postoj maloletej voči otcovi je oprávnený, keďže otec sa nešťít vykonať svoj skutok v čase, keď jeho manželka spala s maloletou P. v jednej posteli. Z popísaného skutku vyplýva, že maloletá si útok otca dobre pamätá a bola na ňom účastná, pričom otec absolútne nebral ohľad na tú skutočnosť, že tam bola maloletá. Takúto traumatizujúcu skutočnosť si maloletá bude pamätať ešte dlhé roky, pričom zo strany otca dochádza k tomu, že na jednej strane vyjadruje svoj pozitívny postoj k maloletej a na strane druhej jej chce robiť v rámci zmeny priezviska prekážky a to také, že nechce dať súhlas na zmenu jej priezviska. Dokonca sa v listoch vyhráža, že podá trestné oznámenie na jej matku, starú matku a na brata matky. Napriek skutočnosti, že záujmy rodičov a práva z rodičovstva plynúce, rovnako ako povinnosti, majú byť vo vzájomnej rovnováhe, môže záujem jedného z rodičov prevážiť nad záujmom maloletého dieťaťa, a to aj v rámci zmeny priezviska. Dôraz na záujmy maloletých detí je kladený v konaniach týkajúcich sa starostlivosti o maloletých v zmysle príslušných ustanovení Zákona o rodine, pričom tiež vyplýva z celkovej právnej úpravy vzťahov medzi rodičmi a deťmi, ako aj z medzinárodných dohôd upravujúcich ochranu práv maloletých detí vo všeobecnosti. Preto je názor maloletej P. ma zmenu priezviska, ktorý bol v tomto prípade zisťovaný v priebehu konania bez prítomnosti rodičov jej vypočítím jedným zo základných predpokladov, či súd návrhu vyhovie alebo nie. Z prejavenej názoru maloletej Tiny, ktorý okresný súd vzhľadom na jej vek považoval za pre rozhodnutie relevantný jednoznačne vyplýva, že sú dané dôvody na zmenu jej priezviska. Z vyššie uvedených dôvodov okresný súd dospel k záveru, že nemožno od maloletej žiadať, pokiaľ si to ona sama želá, aby jej bolo zabránené v zmene priezviska. V uvedenej súvislosti poukázal okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku na ustanovenie § 217 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „CSP“) s tým, že pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Zdôraznil, že na vyššie uvedené ustanovenie § 217 ods. 1 CSP poukázal z toho dôvodu, že argumentáciu otca maloletej P. ohľadom toho, že chce podať trestné oznámenie na matku maloletej, starú matku maloletej a aj na brata matky maloletej, a preto je daný predpoklad, že maloletá sa môže hanbiť aj za zmenené priezvisko, nemožno považovať za relevantnú, pretože v čase vyhlásenia rozsudku v tejto veci nemal súd žiadnym spôsobom preukázané, že by tieto

osoby boli právoplatne odsúdené a teda že by bolo opodstatnené tvrdenie otca maloletej, že sa môže stať, že maloletá sa bude hanbiť aj za svoje zmenené priezvisko V..

2. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie sa otec maloletej P. odvolal a v odvolaní uviedol, že podáva odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie, pretože súd prvej inštancie svojim rozhodnutím porušil ustanovenie § 11 ods. 6 zákona č. 300/1993 Zb. o mene a priezvisku, kde sa uvádza, že splnomocnenec musí predložiť písomné plnomocnenstvo s osvedčeným podpisom osoby, ktorej sa žiadosť týka na konanie o zmenu mena alebo zmenu priezviska, pričom považuje za potrebné zdôrazniť slovo „musí“. V nadväznosti na uvedené otec maloletej v odvolaní uviedol, že právna zástupkyňa matky maloletej nedisponovala na pojednávaní konanom na okresnom súde dňa 24. 04. 2019 zákonným splnomocnením, a to z toho dôvodu, že zákon č. 300/1993 Zb., v ustanovení § 11 ods. 6 vyžaduje, aby splnomocnenec predložil plnomocnenstvo s osvedčeným podpisom osoby, ktorej sa žiadosť na zmenu mena alebo zmenu priezviska týka, čo v danom prípade nebolo splnené. Na základe uvedeného otec maloletej P. navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh matky dieťaťa „o udelenie súhlasu namiesto otca maloletej na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej“ zamietla.

3. K obsahu odvolania otca maloletej sa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne vyjadrila matka maloletej a vo vyjadrení uviedla, že pokiaľ otec maloletej v odvolaní uvádza, že právna zástupkyňa matky maloletej nedisponovala v čase pojednávania na súde prvej inštancie zákonným splnomocnením a odkazuje pritom na ustanovenie § 11 ods. 6 zákona č. 300/1993 Z. z., tak považuje za potrebné uviesť, že s týmto tvrdením otca maloletej sa nestotožňuje, pretože pochopenie citovaného ustanovenia zo strany otca maloletej je nesprávne, otec si mylí plnú moc pri podávaní žiadosti o zmenu priezviska na úrade príslušnom o takejto žiadosti rozhodnúť so zastupovaním matky advokátkou v rámci predmetného súdneho konania. Zdôraznila, že na plnomocnenstve, ktoré udelila svojej právnej zástupkyňi na zastupovanie v súdnom konaní nie je potrebný úradne overený podpis splnomocniteľa. Vo vzťahu k ostatným argumentom otca maloletej P. uvedeným v odvolaní, matka maloletej P. uviedla, že sa vyjadrovať nebude, pretože ich považuje za nadbytočné a v danej veci za irelevantné. Navrhla, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

4. K obsahu vyjadrenia matky maloletej sa vyjadril otec maloletej a uviedol, že sa nestotožňuje s vyjadrením matky maloletej k jeho odvolaniu, pretože matka maloletej neosvedčeným splnomocnením splnomocnila právnu zástupkyňu na všetky a akékoľvek právne úkony súvisiace s podaním žiadosti na zmenu priezviska maloletej, čím došlo podľa jeho názoru k porušeniu § 11 ods. 6 zákona č. 300/1993 Z. z., v zmysle ktorého plná moc na podanie žiadosti na zmenu priezviska musí byť s osvedčeným podpisom. Pokiaľ právna zástupkyňa matky maloletej uviedla, že v zastúpení matky maloletej ho požiadala o písomný súhlas s novým priezviskom maloletej, tak podľa jeho názoru nedisponovala na to potrebnou plnou mocou, preto mal okresný súd návrh matky maloletej P. o udelenie súhlasu namiesto otca maloletej na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej, zamietnuť a vôbec o ňom nekonať, pretože v čase doručenia návrhu dňa 18. 09. 2018 „vlastne žiadny spor neexistoval“ resp. „neexistoval žiadny predmet sporu“, o ktorom by bolo potrebné rozhodovať. Súd prvej inštancie podľa názoru otca maloletej hneď v počiatočnom štádiu konania pochybil, keď prijal návrh matky maloletej P. o udelenie súhlasu namiesto otca maloletej na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej, keďže v čase prijatia návrhu „žaden spor medzi matkou a otcom dieťaťa ohľadne zmeny priezviska maloletej neexistoval“. Navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zamietol.

5. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie otca maloletej v rozsahu a z dôvodov daných ustanovením § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP (a contrário) a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti záverov súdu prvej inštancie. Otec maloletej v odvolaní súdu prvej inštancie vytkol, že pochybil, že keď návrhu vyhovel, pretože právna zástupkyňa matky maloletej nedisponovala na pojednávaní konanom na okresnom súde 24. 04. 2019 „zákonným plnomocnenstvom“, čím došlo podľa otca maloletej Tiny k porušeniu ustanovenia § 11 ods. 6 zákona č. 300/1993 Zb..

7. Podľa ustanovenia § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vyšťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

8. Podľa ustanovenia § 11 ods. 3 písm. a/ zákona č. 300/1993 Zb., žiadosť o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého podávajú jeho rodičia, ak sú jeho zákonnými zástupcami, ako spoločnú žiadosť. Ak ide o maloletého staršieho ako 15 rokov, musia k žiadosti priložiť jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom. Ak zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z jeho rodičov, k žiadosti priloží aj písomný súhlas druhého rodiča s jeho úradne osvedčeným podpisom alebo právoplatné rozhodnutie súdu nahrádzajúce jeho súhlas, ak súhlas nedal, alebo ak sa súhlas nedal získať.

9. Podľa ustanovenia § 11 ods. 6 zákona č. 300/1993 Zb., ak žiadosť podáva iná osoba ako tá, ktorej sa žiadosť týka, žiadosť musí obsahovať aj meno, priezvisko a miesto trvalého pobytu žiadateľa a jeho vzťah k osobe, ktorej sa žiadosť týka; splnomocnenec musí predložiť písomné plnomocenstvo s osvedčeným podpisom osoby, ktorej sa žiadosť týka, na konanie o zmenu mena alebo zmenu priezviska.

10. Po prejednaní odvolania otca maloletej P. O. z hľadiska a v rozsahu danom ustanovením §§ 65 a 66 CMP, odvolací súd uvádza, že odvolacie námietky otca dieťaťa, ktorého sa zmena priezviska dotýka, sú neopodstatnené, pretože vychádzajú z nesprávnej interpretácie ustanovenia § 11 ods. 6 zákona č. 300/1993 Zb., z ktorého vyplýva, že plnomocenstvo s osvedčeným podpisom splnomocniteľa musí byť predložené k žiadosti o zmenu priezviska na úrade príslušnom o takejto žiadosti konať a rozhodnúť. Až v prípade, ak by úradu príslušnému o žiadosti o zmenu priezviska maloletej P. takéto plnomocenstvo predložené nebolo, bolo by možné prijať záver o porušení ustanovenia § 11 ods. 6 zákona č. 300/1993 Zb.. V nadväznosti na uvedené odvolací súd uvádza, že žiadne ustanovenie zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku, zákona č. 161/2015 Z. z., Civilného mimosporového poriadku a ani žiadne ustanovenie zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka nevyžaduje, aby plnomocenstvo udelené advokátovi na účely súdneho konania obsahovalo úradne osvedčený podpis splnomocniteľa. Ak sa teda v plnomocenstve udelenom matkou maloletej P. O. jej právnej zástupkyňi okrem iného uvádza aj, že ju splnomocňuje na úkony súvisiace s podaním žiadosti o zmenu priezviska maloletej, tak to znamená jedine to, že takéto plnomocenstvo nebude postačovať na účely konania o žiadosti o zmenu priezviska maloletej P. O. na úrade príslušnom o takejto žiadosti rozhodovať, avšak na účely tohto súdneho konania spĺňa toto plnomocenstvo všetky náležitosti vyžadované zákonom, preto nemožno považovať argumentáciu otca maloletej P. uvedenú v odvolaní za opodstatnenú.

11. Na základe uvedených skutočností odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

13. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu

sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).